

DELÍ ROCA

Jubilació

És curiós que la paraula jubilació serveixi per expressar l'acte de jubilar-se, al final d'una llarga vida laboral i també una alegria expansiva. Si més no un amic meu ho trobava ben lògic, puix que esperava poder-se jubilar després d'una vida dedicada a la pagesia principalment, en arribar als seixanta anys, tal com ho havia fet un dels seus veïns a qui li va quedar una paga prou digna.

Aquesta confessió me la va fer, capficat, poc després de saber que el govern del Regne d'Espanya havia plantejat d'allargar en dos anys per poder-se jubilar, passant dels 65 als 67. Estava realment afectat per la notícia, que d'alguna forma li trencava els seus plans per afrontar els anys de vellesa.

El que em va cridar l'a-

tenció és que, potser sense ésser-ne conscient, s'adonava que el seu futur ja no depenia exclusivament de la seva decisió; el govern decidiria per ell. Quan podria jubilar-se, quan hauria de percebre de paga cada mes. Durant molts anys ell havia alimentat aquest anhel d'arribar com més aviat millor a un retir digne per encarar la recta final de la seva vida en aquest mar de llàgrimes. Ara veia que el final del conte no el triaria ell; les regles del joc, tot i estar jugant-se contínuament, podien canviar.

És ben veritat. Passem la vida cotitzant a la Seguretat Social, donant una part del nostre salari a les arques públiques i aquestes en cap moment fan que les nostres aportacions siguin nominatives. Creiem en un dogma de fe on l'Estat, garantint d'aquestes coses,

mantindrà el tracte infinitament. I basem en aquest pacte gran part de la nostra felicitat vitalícia.

No hi ha res menys cert que això. Si bé els números sortien quan es van crear aquestes normes per ga-

rantir una compensació de la pèrdua d'ingressos derivada del cessament laboral, via una renda mensual vitalícia, dita pensió de vellesa, en part per tenir en compte la taxa de fecunditat d'aquella època tan fèr-

til (no hi havia, entre altres coses, tanta televisió) ara ens trobem que aquesta ha baixat en picat. La cosa se'ns complica.

La situació que preveien els dissenyadors de les seguretats socials ha variat molt, com tot en el món. Es va reduint la quantitat de persones joves (cotitzants) que cada mes aporten diners, sigui perquè no en neixen gaires o sigui perquè estan aturades, malauradament. Va en augment constant les persones que arriben a l'edat màxima de jubilació (pensionistes) i també les que es prejubilien per poder reflotar empreses en fallida tècnica (i que passen a cobrar part dels diners que tots ingressem i part de l'empresa on treballaven, amb la lògica alegria empresarial). Simplificant-ho molt, ens trobem que els diners dels nous inversors

serveixen per pagar els interessos dels vells inversors de forma immediata, talment un sistema piramidal que quan ho fa un particular es detingut i enviat a la presó. Vegis Bernard Madoff, Fòrum Filatèlic i altres.

Ens cal, al meu entendre, afrontar aquest nou repte amb valentia, ser imaginatiu, adaptar el sistema a la més crua de les realitats que són les xifres i prendre les mesures escaients per molt impopulars que siguin. De no ser així, el meu amic pagès serà molt infeliç.

Li vaig dir, per animar-lo, que no es preocupi, que amb l'arribada massiva de nous residents i les noves fórmules de finançament tot s'arreglaria. I que els 60 d'ara són els 50 d'abans. Sort en tenim que el meu amic pagès està fort com un roure.